

TOMASZ GOŁĄB

redaktor wydania

Benedykt XVI w Warszawie? Biskupi polscy są optymistami i wierzą, że w czerwcu przyszłego roku papież odwiedzi Kraków i stolicę. Abp Stanisław Dziwisz poinformował Episkopat o podjętych już w Watykanie przygotowaniach do wizyty, więc radość nie jest chyba przedwczesna. Tym bardziej że Polska jako jeden z pierwszych krajów wystosowała zaproszenie do Benedykta XVI tuż po jego wyborze na Stolicę Piotrową. Wizyta zbiegnie się w czasie z obchodami 25. rocznicy prymasostwa kard. Józefa Glempa, któremu do lipca 2006 r. Jan Paweł II powierzył pieczę nad wiernymi w diecezji warszawskiej. Pielgrzymka byłaby więc doniosłym zwieńczeniem posługi Prymasa dla Polski i lokalnego Kościoła. Być może wówczas Benedykt XVI mógłby także oznajmić, kto pokieruje w przyszłości naszą archidiecezją? ■

Konstancin

Kongres Zjednoczenia Apostolstwa Katolickiego

Z udziałem ponad 150 reprezentantów z 26 krajów i 5 kontynentów odbył się Kongres Zjednoczenia Apostolstwa Katolickiego (ZAK).

Celem tygodniowego spotkania w Centrum Misyjnym Księży Pallotynów w Konstancinie było poszukiwanie dróg skutecznego rozwoju apostołstwa. Kongres odbywał się pod hasłem „Potrzebna jest dziś nowa wyobraźnia miłości miłosiernej”. W czasie kolejnych dni rozważano różne jego aspekty, m.in. jak odpowiedzieć na wyzwania płynące z różnych rodzajów ubóstwa w świecie. Spotkanie otworzył ks. Séamus Freeman, pallotyn, przewodniczący Generalnej Rady Koordynacyjnej ZAK. Był to pierwszy Kongres Generalny ZAK po ustanowieniu go jesienią 2003 roku pub-

RYSZARD RZEFECKI

licznym stowarzyszeniem wiernych na prawie papieskim. Zjednoczenie Apostolstwa Katolickiego jest wspólnotą osób i grup, które żyją według charyzmatu św. Wincentego Pallottiego, ożywiają wiarę i rozpalają miłość w świecie i w Kościele i chcą prowadzić wszystkich do jedno-

Członkowie stowarzyszenia spotkali się z kard. Józefem Glemem

ci w Chrystusie. Zjednoczenie założył św. Wincenty w 1835 r., w Polsce jest od 1907 r. W skład Zjednoczenia wchodzi wspólnota życia konsekrowanego oraz ludzie świeccy. Opiekę nad zjednoczeniem sprawują pallotyni i pallotynki.

TG/KAJ

DIECEZJALNE DOŻYNKI

RYSZARD RZEFECKI

Kilkadziesiąt wieńców dożynkowych przygotowali rolnicy i sadownicy z terenu archidiecezji warszawskiej. Centralnym uroczystościom odbywającym się tradycyjnie w parafii św. Mikołaja w Grójcu przewodniczył kard. Józef Glemp, Prymas Polski. 28 sierpnia mieszkańcy „największego sadu Europy” wzięli udział w XX Dożynkach Ziemi Grójeckiej, dziękując Bogu za tegoroczne plony. Wśród wieńców, z racji obchodzonego roku duszpasterskiego poświęconego tajemnicy Komunii św., dominowały motywy eucharystyczne: kielichy i monstrancje. Parafia w Błędowie przygotowała portret Jana Pawła II wpisany w mapę Polski, wykonaną z ziaren zbóż; rolnicy z Mogielnicy – zbożową studnię, z której zaczerpnąć można „żywej wody”. ■

Kilkadziesiąt wieńców poświęcił 28 sierpnia Prymas Polski

Dla spóźnialskich

TOMASZ GOŁĄB

Można jeszcze starać się o przyjęcie na teologię lub misjologię na UKSW

WOLNE MIEJSCA NA STUDIACH. Jest jeszcze szansa, by rozpocząć studia na wyższych uczelniach w Warszawie. Oprócz prywatnych placówek absolwenci liceów do wyboru mają kilka kierunków na uczelniach państwowych oraz katolickich. Wolne miejsca są jeszcze na kilku kierunkach Uniwersytetu Warszawskiego w trybie wieczorowym i zaocznym. Do 16 września można rejestrować się na socjologię, stosowane nauki społeczne; do 18 września na kulturoznawstwo, studium stosun-

ków międzykulturowych i muzykologię, do 30 września – na archeologię. 7 października mija termin zgłaszania na politologię, nauki polityczne, politologię, politykę społeczną, stosunki międzynarodowe i europeistykę na UW. 15 września upływa termin zgłoszeń na studia teologiczne prowadzone na Papieskim Wydziale Teologicznym. W dniach 13–16 i 19–20 września można składać dokumenty na teologię ogólną i misjologię na Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego.

Nowe–stare książki

DLA MUZEUM POWSTANIA WARSZAWSKIEGO. Książki wydane w Hiszpanii, Portugalii oraz Argentynie i Brazylii pod koniec 1944 r. trafiły do Muzeum Powstania Warszawskiego. Obalają mit powstania warszawskiego zapomnianego przez świat. – O losach walczącej Warszawy czytały miliony ludzi – przeko-

nuje Juliusz Osuchowski, który odkrył niezwykle publikacje. Wraz z książkami do zbiorów trafił też niezwykle film dokumentujący losy amerykańskich ochotników w korpusie gen. Maczka. – Odnaleźli go polscy robotnicy rozbierający dom w Nowym Jorku. Był zamurowany w ścianie z polskimi dokumentami.

ARCHIWUM MUZEUM POWSTANIA WARSZAWSKIEGO

Publikacje dowodzą, że echo powstania warszawskiego dotarło w najdalsze zakątki świata

Batutą i kamerą

I EUROPEJSKI FESTIWAL MUZYKI FILMOWEJ odbył się w czwartek 25 sierpnia na placu Teatralnym w Warszawie. Cykl 7 festiwali otworzył Dzień Polski, będący uhonorowaniem twórczości 11 polskich kompozytorów muzyki filmowej, którzy zostali wyróżnieni międzynarodowymi nagrodami. Uczestnicy festiwalu mogli obejrzeć, wyreżyserowane przez Janusza Zaorskiego, widowisko muzyczno-filmowe, do którego scenariusz napisał wspólnie z Wiesławem Dąbrowskim. W kolejnych latach planowane są także: Dzień Włoski, Francuski, Brytyjski, Hiszpański, Niemiecki i podsumowująca całość gala „The

Best Off...”. Na placu Teatralnym zabrzmiały utwory muzyczne uzupełnione wybranymi fragmentami filmowymi, a także grą aktorską na żywo. Gospodarzami gali byli znawcy kina europejskiego: Grażyna Torbicka i Paweł Sztompke. Na scenie, oprócz prezentacji dokonań kompozytorów, zobaczyć można było czołowych polskich aktorów filmowych m.in.: Piotra Adamczyka, Agnieszkę Fatygę, Krzysztofa Majchrzaka, Mariana Opanię, Danutę Stenkę i Wiktora Zborowskiego, a także sławy muzyki: Annę Cymmerman, Stanisława Drzewieckiego, Włodzimierza Nahornego i Michała Urbaniaka.

Nowa kaplica lotników

KATEDRA POŁOWA. Biskup Polowy Wojska Polskiego przewodniczył Mszy św. w katedrze polowej, podczas której dokonał poświęcenia kaplicy Matki Bożej Ostrobramskiej, zwanej także kaplicą lotników. Poświęcenie odbyło się w Uroczystość Matki Bożej Częstochowskiej, a także w przypadającym w tym dniu Świącie Sił Powietrznych. Eucharystię celebrowało kilkunastu kapelanów wojsk lotniczych, między innymi dziekan Sił Powietrznych ks. płk. Józef Srogosz, który wygłosił homilię. Wystrój kaplicy jest dziełem znanych artystów Lecha i Piotra Grześkiewiczów, którzy od lat są związani z katedrą polową. W głównym punkcie kaplicy znajduje się obraz Matki Bożej Ostrobramskiej. W bocznych ścianach znajdują się wnęki z urnami, w których spoczywają prochy asów polskiego lotnictwa: gen. bryg. pil. Inż. Ludomila

KRZYSZTOF STĘPKOWSKI

Antoniego Rayskiego, gen. bryg. obs. Stanisława Ujejskiego i gen. bryg. pil. Mateusza Izyckiego. W kaplicy znajduje się także grób bp Władysława Bandurskiego.

Życ, nie umierać?

KARTY ZGONU OD LEKARZA RODZINNEGO. Od 2 października pogotowie ratunkowe w Warszawie przestanie wystawiać karty zgonu. Zajmą się tym lekarze z przychodni. Między godz. 18.00 a 8.00, gdy przychodnie są nieczynne, obowiązek ten przejmą lekarze z pomocy nocnej i świątecznej.

Do tej pory w stolicy obowiązywała zasada, że jeśli chory zmarł w domu, rodzina dzwoniła po pogotowie. Takich zgłoszeń było co najmniej 50 miesięcznie. Lekarze rodzinni zapowiadają, że trudno będzie im znaleźć czas na wypisywanie kart zgonu. W dodatku nikt im za to nie zapłaci.

Głogowiec k. Kutna

Rocznica koronacji

W tym roku przypada 30. rocznica koronacji cudownego obrazu Matki Bożej w Głogowcu k. Kutna.

Obraz ten to jedna z trzech kopii Czarnej Madonny z Jasnej Góry, jaką według tradycji polecił wykonać Władysław Jagiełło. Żywy kult, od początku odbierany przez Maryję w Głogowcu, doprowadził do uroczystości koronacji, która odbyła się 14 września 1975 r. Korony – dar papieża Pawła VI – nałożył na skronie Madonny i Dzieciątka sługa Boży kardynał Stefan Wyszyński. Uroczystość ta zgromadziła, jak wspominają kroniki, ok. 60 000 pielgrzymów.

Parafia św. Wojciecha z obecnym kościołem Narodzenia NMP erygowana została w 1434 r. przez arcybiskupa gnieźnieńskiego Wojciecha Jastrzębca, Prymasa Polski.

Budowę pierwszego kościoła rozpoczęto około 1400 roku, a ukończono około 1433 r. Następny gotycko-renesansowy, jednonawowy i orientowany kościół, został zbudowany w latach 1560–1573. Wielokrotnie restaurowany, obecnie posiada trzy ołtarze:

główny z połowy XVII w. oraz boczne z XVIII w. Na belce tęczywej znajduje się krucyfiks z XVI w. Warto przypomnieć, że w latach 80. ubiegłego wieku głogowieckie sanktuarium stało się ważnym ośrodkiem modlitwy i myśli niepodległościowej.

Biskup łowicki Andrzej Franciszek Dziuba zaprasza na uroczystości jubileuszowe, które odbędą się w Głogowcu w niedzielę 11 września o godz. 11.00. „Zapraszam dzieci i młodzież oraz członków organizacji i stowarzyszeń katolickich. Przybądźcie w zorganizowanych pielgrzymkach, całymi rodzinami oraz indywidualnie. Zachęcam do pomocy w organizacji pielgrzymek wszystkich kapłanów. Gorąco wierzę, że nasza wspólna modlitwa w głogowieckim sanktuarium pomoże nam bardziej poznać i pokochać Jezusa” – napisał bp Dziuba w specjalnym liście do parafian.

Mszy świętej będzie przewodniczył kardynał Józef Glemp, Prymas Polski. Swą obecność zapowiedziało również wielu polskich biskupów.

Adres sanktuarium: 99-300 Kutno, woj. łódzkie, tel. (0-24) 254-23-80. **TG**

Zapowiedzi

■ TANCERZE NA WÓZKACH W KONSTANCINIE

10 września w Konstancinie-Jeziornie odbędzie się święto sportu i integracji, organizowane przez Specjalistyczne Centrum Rehabilitacji i Leczenia Schorzeń Narządu Ruchu oraz Stowarzyszenie „Razem dla Niepełnosprawnych”. W imprezie wezmą udział sportowcy pełno- i niepełnosprawni, olimpijczycy i paraolimpijczycy. Oprócz pokazów sportowych będzie można obejrzeć występ, m.in. Zespołu Pieśni i Tańca Niepełnosprawnych „Mazowiaci” oraz tancerzy na wózkach. Imprezie towarzyszyć będzie kiermasz prac plastycznych uczestników warsztatów terapii zajęciowej oraz twórców ludowych.

■ WARSZTATY TEATRALNE

Między 15 września a 15 grudnia w Teatrze 2 Strefa przy Łowickiej 21 prowadzone będą darmowe warsztaty teatralne. Spotkanie organizacyjne i zapisy przewidziano na 10 września o 12.00. W przypadku zbyt dużej liczby chętnych zostaną przeprowadzone eliminacje. Zajęcia odbywać się będą 2 razy w tygodniu. Zakonczy je spektakl z udziałem uczestników warsztatów.

■ ORGANY ARCHIKATEDRY

W ramach XII Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Organowej „Organy Archikatedry”, w archikatedrze św. Jana Chrzciciela w Warszawie, 4 sierpnia na organach zagra Przemysław Kapituła. 11 września będzie można posłuchać Wojciecha Szwejkowskiego. Początek koncertów o godz. 16.00.

Borzęcin

Czas na dożynki

TOMASZ GOLAR

Parafianie z Pawłowic z okazji 200-lecia swojej świątyni przygotowali ze zbóż jej replikę. W uroczystościach jubileuszowych 24 sierpnia wzięł udział kard. Józef Glemp. Parafię św. Bartłomieja przedstawimy Czytelnikom w kolejnym numerze „Gościa”.

Parafia św. Wincentego Ferreriusza w Borzęcinie jest jedną z niewielu w archidiecezji warszawskiej, w której mieszkańcy jeszcze znoszą do kościoła plony z pól i upraw, w podzięce Bogu za urodzaj.

W pobliżu Puszczy Kampinoskiej, gdzie leży trzyipółtysięczny Borzęcin, niewielu już zostało rolników. Niektórzy uprawiają warzywa, a tym, którzy mają pola na piaskach pod samą Puszcza – rosną już tylko ziemniaki.

Mimo to w pierwszą niedzielę września mieszkańcy Borzęcina urządzają dożynki. Przyjeżdża na nie nawet wójt z Babic. Co roku, w imieniu całej parafii, dożynkowy wieniec przygotowują dwie miejscowo-

ści. Przynoszą go przed kościół, gdzie proboszcz ks. Bogdan Woślawski uroczyste go błogosławi. Mieszkańcy przynoszą też plony z ogrodów, kwiaty i stroją nimi ołtarz. Specjalnie na dożynki, z pierwszych zbiorów, pieką chleb. Po uroczystej Mszy św. o godz. 11.30, zakończonej procesją wokół kościoła z Najświętszym Sakramentem, mieszkańcy dzielą się chlebem.

– Staram się utrzymywać tę piękną tradycję – mówi proboszcz. – Mieszkańcy wkładają sporo serca w organizację dożynek. Dwa lata temu przywieźli wieniec do kościoła bryczką. Kiedyś przed ołtarzem postawili dzbany ze świętym smalcem – pachniało w całym kościele.

JJW

Poczuć się znów jak w 1980 roku, zrozumieć strach kolportujących bibułę, przerażenie stojących przed kordonem milicji, nadzieję okupujących swoje miejsca pracy, euforię tłumów skandujących: „Solidarność” i pewność siebie tych, którzy w tym czasie mieli na sobie mundur z orłem, bez korony.

tekst
TOMASZ GOŁĄB

Na prawie 300 zdjęciach przedstawiających okres od początku strajków w Stoczni Gdańskiej do czasu ogłoszenia stanu wojennego zobaczyć można – jak w kalejdoskopie – najgorętszy okres współczesnej historii Polski.

Zdjęcia wydobycy z archiwów Centralnej Agencji Fotograficznej, która obecnie jest częścią PAP. Od poniedziałku do 19 września w Muzeum Narodowym w Warszawie zobaczyć będzie można wielkoformatowe, niepublikowane lub mało znane fotografie zatrzymane przed ćwierćwieczem przez cenzurę, pokazujące strajki sierpniowe, negocjacje strajkujących ze stroną rządową, podpisanie porozumień, utworzenie „Solidarności” i działalność Związku w okresie od podpisania porozumień do wprowadzenia stanu wojennego.

17 miesięcy, które zmieniły świat

Wystawa fotografii „Solidarność. Początek drogi. Sierpień 1980–grudzień 1981” to zapis burzliwych siedemnastu miesięcy, które przyniosły wolność Polsce i rozpoczęły zmia-

ny w całym bloku komunistycznym tej części Europy.

– Siła fotograficznego obrazu, jego autentyzm sprawia, że nasza opowieść o narodzinach „Solidarności” przemawia szczególnie dobitnie. Dla jednych widok codziennego mozolnego trudu rzesz strajkujących obywateli, negocjujących liderów, spontanicznego poparcia ludzi ze wszystkich środowisk będzie przypomnieniem przeżytych wydarzeń. Dla młodego pokolenia prezentowane fotograficzne dokumenty staną się sugestywną lekcją historii. Fotografie przywracają bowiem pamięć o spontanicznym, wspólnym działaniu, o entuzjastycznym przeżywaniu wolności, o solidarności, ale także o tragicznych skutkach stanu wojennego wprowadzonego 13 grudnia 1981 roku – mówią autorzy scenariusza wystawy: Anna Brzezińska, Jan Buchwald, Danuta Jackiewicz.

„Janek Wiśniewski padł”

Narrację obrazową uzupełniają kalendarium, przynoszące dodatkowe informacje o istotnych faktach z kraju i zagranicy, oraz cytaty z ówczesnej prasy, a także ulotek i biuletynów powielanych przez „Solidarność”.

Ważnym elementem scenariusza wystawy jest specjalnie na tę okazję przygotowany montaż archiwalnych nagrań radiowych. Oprawa dźwiękowa wyreżyserowana przez Jana Buchwalda pozwoli zwiedzającym jeszcze intensywniej poczuć atmosferę społeczną i emocje towarzyszące ówczesnym wydarzeniom. Usłyszymy fragmenty audycji z okresu „karnawału” „Solidarności”, dokumentujące między innymi negocjacje sierpniowe, perturbacje z rejestracją związku, odsłonięcie po-

Zaczęło się

ERAZM CIOLEK

mnika Poległych Stoczniowców, kryzys bydgoski. Towarzyszyć nam będą także piosenki i pieśni powstałe w tamtym czasie, znane dzięki emisji na antenie Polskiego Radia, które po 13 grudnia 1981 roku wraz z ruchem „Solidarność” musiały „zejść do podziemia”.

Co się kryje w archiwach?

„Solidarność. Początek drogi. Sierpień 1980–grudzień 1981” to 293 fotografie 47 autorów, w tym 38 z PAP. – Mamy największe archiwum fotograficzne w Polsce – ok. 20 milionów zdjęć. Fotografii z okresu, którego dotyczy wystawa, jest niemal 80 tysięcy. Wyselekcjonowaliśmy te najciekawsze” – mówi przewodniczący komitetu organiza-

PAP/PAP/IAN MOKREK

Lech Wałęsa niesiony na ramionach po złożeniu wniosku o rejestrację NSZZ „Solidarność” w Sądzie Wojewódzkim. Warszawa, 24 września 1980 r.

PAP/PAP/MACIEJ MUSIAŁ

Funkcjonariusz SB filmuje demonstrację przed budynkiem Sądu Najwyższego. Warszawa, 10 listopada 1980 r.

PAP/CAF/HENRYK ROŚIAK

Strajk w Hucie Warszawa popierający żądanie uwolnienia Jana Narozniaka. 29 listopada 1980 r.

ości”: wystawa w Muzeum Narodowym

w sierpniu

Najbliżsi mogą spotykać się tylko przy kracie bramy. Stocznia Gdańska, sierpień 1980 r.

cyjnego wystawy, Jan Różyński.

Ekspozowane są też fotografie autorów niezależnych, m.in. Erazma Ciołka i Chrisa Niedenthala. Będzie można zobaczyć słynne zdjęcie Niedenthala z pierwszego dnia stanu wojennego, przedstawiające wóz bojowy przed nieistniejącym już warszawskim kinem Moskwa, reklamującym grany tam wówczas film „Czas Apokalipsy”.

Dyrektor Muzeum Narodowego w Warszawie Ferdynand Ruszczyc wyraził nadzieję, że publiczność do kanonu znanych już fotografii-symboli dołączy nowe zdjęcia, wzbogacając w ten sposób naszą kulturę pamięci.

Zwiedzający wystawę otrzymują przy zakupie biletu bezpłatną płytę CDR, zawierającą album wystawy i prezentację multimedialną ekspozycji ze wszystkimi fotografiami i oprawą dźwiękową.

Początek obchodów

Wystawa „Solidarność” rozpoczęła główne uroczystości związane z rocznicą Sierpnia '80 w Warszawie.

– Choć Warszawa nie była stolicą „S”, był to ruch, który miał olbrzymie znaczenie dla całej Polski i nie tylko. Chciałbym utworzyć ośrodek badania tego fenomenu, jakim była „Solidarność” 1980–1981, a następnie jej podziemie – powiedział prezydent Lech Kaczyński przed rozpoczęciem obchodów. Jedną z koncepcji zakłada stworzenie w budynku dawnej Biblioteki Ordynacji Krasińskich przy ul. Okólnik w Warszawie biblioteki Lecha Wałęsy.

Rocznice podpisania Porozumień Sierpniowych Warszawa uczła wielkim widowiskiem multimedialnym na placu przed Teatrem Wielkim pod tytułem „Od Solidarności do wolności”. 29 sierpnia na placu Teatralnym wystąpił m.in. Krystyna Janda, Jan Pietrzak, Perfekt, T. Love. Na ogromnych telebimach pojawiły się fotografie i urywki filmów, m.in. z wydarzenia Grudnia '70, ogłoszenia wyboru Karola Wojtyły na papieża, jego wizyty w Polsce. Widzowie zobaczyli na ekranach demonstracje i puste półki w sklepach, a także upadek muru berlińskiego. Fragmenty wierszy Stanisława Barańczaka, Zbigniewa Herberta, Czesława Miłosza, Wisławy Szymborskiej recytowali aktorzy Krzysztof Kolberger i Anna Romanowska. Można było usłyszeć piosenki „Janek Wiśniewski padł” w wykonaniu Krystyny Jan-

Jednostki specjalne Milicji Obywatelskiej pacyfikują strajkującą Wyższą Oficerską Szkołę Pożarnictwa. 2 grudnia 1981 r.

dy i „Żeby Polska była Polską” Jana Pietrzaka w nowej, ale zbliżonej do oryginału – z udziałem chóru i orkiestry – aranżacji.

To nie koniec

2 września w Teatrze Wielkim odbędą się główne obchody warszawskiej rocznicy powstania NSZZ „Solidarność”, a podczas nich – wręczenie okolicznościowych medali.

3 września na placu Piłsudskiego zaplanowano wielogodzinny festyn rodzinny pt. „Integracyjne spotkanie – 25 lat »Solidarności«”. W ramach festynu odbędą się występy artystyczne, konkursy i zabawy dla dzieci, a wieczorem Msza św. i Apel Jasnogórski w intencji Jana Pawła II.

4 września w kościele św. Stanisława Kostki koncelebrowana będzie uroczysta Msza św. Po nabożeństwie przewidziany jest koncert, który zakończy obchody 25-lecia „Solidarności” w stolicy. W kościele – kolebce Mszy św. za Ojczyznę zostanie wmurowana tablica upamiętniająca rocznicę.

Od końca sierpnia w Alejach Ujazdowskich, przy parkanie parku Ujazdowskiego, można oglądać wystawę „Polska na pierwszej stronie 1979–1989”. Wystawa prezentuje historię Polski opartą na 64 fotografiach pierwszych stron największych gazet i tygodników europejskich oraz amerykańskich. Kolejną wystawę pt. „Jak podnieść żelazną kurtynę. Warszawska Solidarność 1980–1989” od 26 września do 11 listopada udostępni Muzeum Historyczne. ■

Akcja protestacyjna po zerwaniu rozmów „Solidarności” z rządem unieruchamia arterie komunikacyjne śródmieścia stolicy. 3 sierpnia 1981 r.

Milicjanci z oddziału specjalnego przed Wyższą Oficerską Szkołą Pożarnictwa. Warszawa, 2 grudnia 1981 r.

Jerzy Janiszewski, autor znaku SOLIDARNOŚĆ. Gdańsk, 14 marca 1981 r.

Trwa konkurs architektoniczny „Warszawa bez barier”

Bez przeszkód

Spośród 1,7 mln mieszkańców Warszawy ponad 10 proc. stanowią osoby niepełnosprawne, które chcąc żyć normalnie, napotykać często bariery nie do przeskoczenia. Do niedawna mało który inwestor przy budowie kina czy sklepu myślał o niepełnosprawnych. Sytuacja osób, którym trudno poruszać się po Warszawie, stopniowo jednak ulega poprawie.

– Już wkrótce, w ramach projektu rewitalizacji Krakowskiego Przedmieścia, zostanie wprowadzonych wiele zmian, czyniących to miejsce powszechnie dostępnym – mówi Piotr Pawłowski, prezes Stowarzyszenia Przyjaciół Integracji.

Czas na zmiany

Sytuacja zmienia się także dzięki takim konkursom jak „Warszawa bez barier”, ogłoszonym przez Stowarzyszenie Przyjaciół Integracji wraz z Urzędem Miasta Stołecznego Warszawy. II edycja na najlepiej dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych budynek w stolicy ma promować budownictwo oraz wyłonić obiekty, które spełniają takie standardy. W zeszłym roku nagrodzono Instytut Kultury Polskiej UW, Centrum Handlowe Arkadia i Szpital św. Zofii. Nagrody (tablica z brązu potwierdzająca dostępność budynku i dyplom) zostaną przydzielone w trzech

TOMASZ GOLĄB

kategoriach: obiekt użyteczności publicznej, obiekt mieszkalny i obiekt zabytkowy. Ponadto osoby, które nadesłały do 30 września najlepiej przygotowane zgłoszenia, otrzymają nagrody pieniężne w wysokości 3 tys. zł. Szczegółowe informacje można uzyskać na stronie internetowej www.niepelnosprawni.info.

Zgłoś człowieka roku

Również do 30 września można zgłaszać kandydatu-

ry do tytułu CZŁOWIEK BEZ BARIER 2005 w plebiscywie ogłoszonym przez magazyn „Integracja”. Tytuł ten może otrzymać osoba, która pomimo niepełnosprawności odnosi sukcesy w biznesie, jest uznanym artystą, wybitnym sportowcem, liderem społeczności lokalnej lub działa w organizacji pozarządowej. Dokumenty nadesłane w postaci listownej powinny zawierać formularz zgłoszeniowy zawierający informacje: o osobie/instytucji zgłaszającej (wraz z adresem i telefonem kontaktowym),

opis działalności i życiorys kandydata (maksymalnie 2 strony A4), oraz formularz rekomendacji urzędów, instytucji lub organizacji, z podaniem nazwisk i funkcji osób popierających wnioski, ich adresu, telefonu lub faksu. W ubiegłym roku laureatem plebiscytu został Zbigniew Puchalski, niewidomy prawnik z Elbląga. **TG**

W ubiegłym roku za brak architektonicznych barier nagrodzono m.in. Centrum Handlowe Arkadia

■ R E K L A M A ■

Kolorowy Magazyn dla Ciebie

96,5^{fm}

od godziny 10

sielskie fale

Katolickie Radio Archidiecezji Warszawskiej Radio Józef 96,5 fm, Nasz nr konta: 09102010130000050200027185 www.radiojzef.pl

LISTY

Hipoterapia w Budzistowie

Lekarz w siodle

Rokitno: pamiętajmy także o nich

Od kilkunastu lat jako ksiądz jestem stałym i wiernym czytelnikiem „Gościa Niedzielnego”, szczególnie ostatnio świetnego w treści i formie. Z wielkim też wzruszeniem i zaciekawieniem przeczytałem artykuł, który ukazał się w nr. 33 z 14 sierpnia 2005 r., autorstwa ks. Marcina Brzezińskiego pt.: „Madonna od narwóceń”, poświęconego historii i teraźniejszości mazowieckiej parafii Rokitno koło Błonia.

Parafia i przepiękny kościół z wizerunkiem Matki Bożej znane mi są od lat czterdziestu, albowiem tam spędzałem wakacje jako alumn Wyższego Seminarium św. Jana Chrzyciela w Warszawie, pod okiem jednego z ówczesnych proboszczów diecezjalnych. Czytając ten artykuł i podziwiając znajomości historii autora, mam jednak wrażenie, iż historia tej czcigodnej parafii rozpoczęła się od lat 90. XX wieku, gdy gospodarzami i kustoszami zostali ojcowie orioniści. W tekście artykułu zabrakło wzmianki o trzech znacznych duszpasterzach w historii parafii Rokitno, pracujących w niej w latach ok. 1950-1985: ks. prałacie Rostkowskim, ks. kanoniku Hermanowiczu i ks. Andrzeju Janowskim.

Księżom orionistom gratuluje przy okazji, iż 18 września kardynał Józef Glemp, Prymas Polski, dokona w Rokitnie koronacji cudownego wizerunku.

Z wyrazami szacunku i kapłańskiej życzliwości, wierny czytelnik, budowniczy kościoła i pierwszy proboszcz parafii św. Patryka na Gościawiu

**Ks. WOJCIECH
ZDZIEBŁOWSKI**

„Pozdrawiam uczestników centralnych uroczystości hipoterapii w Kołobrzegu Budzistowie, osoby niepełnosprawne w Polsce i na świecie oraz tych, którzy im towarzyszą i niosą pomoc. Niech dobry Bóg wszystkim wam błogostawi” – powiedział Jan Paweł II 21 września 2003 r.

Ojciec Święty wiedział o dobroczynnym wpływie zajęć w Budzistowie dla dziesiątek niepełnosprawnych dzieci z całej Polski.

Budzistowo leży nad malowniczą rzeką Parsętą. Przed wojną nazywało się Altstadt, czyli Stare Miasto. Tu właśnie usytuowany był dawny gród słowiański, w którym w 1000 roku powstała pierwsza siedziba biskupstwa pomorskiego. Z tamtych czasów pamiątką jest najstarszy zabytek na Pomorzu – kapliczka św. Jana Chrzyciela, zbudowana w XIII wieku. Dzisiaj do Budzistowa przyjeżdżają niepełnosprawni z całej Polski. W czasie wakacji gościli tu dzieci niepełnosprawne z Warszawy i ze Śląska.

Ośrodek prowadzony przez Andrzeja i Pawła Michalskich, w którym odbywają się centralne uroczystości polskiej hipoterapii, znany był Janowi Pawłowi II.

– Podczas naszych uroczystości 21 września w 2003 r. na wielkim telebimie ukazała się postać Ojca Świętego, który pobłogosławił nas prosto z Castel Gandolfo – wspomina z przejęciem Andrzej Michalski. Na pamiątkę tamtego wydarzenia we wrześniu 2004 r. odsłonięto w Budzistowie pamiątkowy głaz – pomnik ze słowami Jana Pawła II.

Jakie dobrodziejstwa? – każdy widzi

Niezwykłe walory jazdy konnej sprawiają, że jest ona for-

ARCHIWUM AUTORA

mą ruchu szczególnie przydatną w rehabilitacji licznych form niepełnosprawności. Osobie niepełnosprawnej wskutek chronicznego

braku ruchu oprócz pogłębiania się zmian chorobowych zagrażają zniekształcenia wtórne, których skutki mają negatywny wpływ nie tylko na sferę fizyczną, ale także na osobowość i ogólne samopoczucie. W takich wypadkach jazda konna jest szczególnie polecana ze względu na całościowy charakter – pomaga przezwyciężyć cały zespół problemów, zmniejsza dolegliwości i poprawia kondycję psychiczną chorego.

Hipoterapia stosowana jest w leczeniu ciężkich schorzeń, np.: mózgowego porażenia dziecięcego, uszkodzeń mózgu, rdzeni kręgowych lub nerwów obwodowych i splotów nerwowych, wrodzonych lub nabytych wad układu mięśniowego, ścięgien i więzadeł.

Bo ja mam problem

Dzieci niepełnosprawne potrafią docenić dobrodziejstwo tej wyjątkowej terapii. Wdzięczne są za poświęcenie gospodarzy i pracowników, czekają z niecierpliwością na następny turnus. Konrad, chłopiec z porażeniem mózgowym – nie może usiąść na koniu, jego ćwiczenia odbywa-

Konradowi konie pomagają zmagać się ze skutkami porażenia mózgowego

ją się w pozycji leżącej na brzuchu – z radością czeka na swoją kolejkę, stwierdzając: „to jest świetny masaż brzucha, a ja mam

problemy z zanikaniem mięśni brzucha”.

Wymowny uśmiech na twarzy Agaty, tegorocznej maturzystki ze znacznym stopniem porażenia całego ciała, mówi wszystko o radości. Agata cieszy się, bo w stagnację jej ciała wkracza ruch, który usprawnia jej mięśnie, pobudza jednocześnie wyobraźnię i rodzi wolę walki. Rozumie przez to bardziej swoich wymagających rodziców, którzy nie pozwolą jej pójść spać, dopóki nie zaliczy „codziennego czolgania”.

Młodzi wolontariusze, którzy pomagają niepełnosprawnym, twierdzą jednoznacznie, że nasze społeczeństwo nie dorosło jeszcze do otwarcia się na właściwą pomoc osobom niepełnosprawnym. Dla nich – jak podkreśla Przemek – ta forma pracy jest jednocześnie możliwością odprawienia najpiękniejszych rekolekcji, które ich otwierają na duchowy, bogaty świat ludzi sprawnych inaczej.

Z Ośrodkiem Jazdy Konnej „MICHALSKI” skontaktować się można telefonicznie: tel./fax +48 (94) 354 37 54; e-mailem: michalski@afn.pl lub listownie: 78-100 Kołobrzeg, Budzistowo, ul. Kołobrzaska. **JS**

Sanktuarium Matki Bożej Łaskawej

Kłęcznik Warszawy

Kościół Jezuitów kojarzy się wiernym archidiecezji głównie ze stałym dyżurem spowiedników.

Początki kościoła sięgają początku XVII wieku. Za katedrą znajdowała się wówczas niewielka uliczka, której teren miasto darowało zakonowi jezuitów w 1598 roku. W 1602 roku zakon kupił znajdującą się po drugiej stronie owej uliczki kamienicę. Następnie, w 1609 roku, kamienicę tę wyburzono i rozpoczęto na jej miejscu wznoszenie kościoła. Inicjatorem tego przedsięwzięcia był między innymi Piotr Skarga. Budowlę wzniesiono w stylu późnorenansowym z okazałą kopułą i smukłą wieżą. Budowę finansował między innymi król Zygmunt III Waza. Ukończenie budowy i konsekracja nastąpiły w roku 1626.

Wielokrotne późniejsze przebudowy, zniszczenia i odbudowy świątyni zakończyły się dopiero po II wojnie światowej. Kolejno Szwedzi, Rosjanie i Niemcy usiłowali zrównać z ziemią kościół, w którym modlono się i czczono patronkę Warszawy, Matkę Bożą Łaskawą. W przeciwieństwie do sąsiedniej katedry, kościół Jezuitów odbudowano po wojnie zgodnie z jego przedwojennym wyglądem w renesansowej formie. A jezuitom udało się z narażeniem życia uratować bezcenną srebrną trumnę z relikwiami św. Andrzeja Boboli, przeniesioną później do sanktuarium św. Andrzeja na ul. Rakowiecką.

Dziś świątynia Matki Bożej Łaskawej jest najwyższą budowlą Starego Miasta. Mimo to pozostaje niejako w cieniu leżącej tuż obok katedry, a i turyści zaglądną tu znacznie rzadziej. Codziennie jednak w bocznej kaplicy, przed ołtarzem wiecznej adoracji Chrystusa eucharystycznego, gromadzą się ludzie. W kompletnej ciszy godzinami błagają Go o łaski dla siebie i bliskich. Za ich plecami, za drzwiami konfesjonau od wielu lat trwa spowiedź Warszawy.

Choć nie ma w kościele Matki Bożej Łaskawej tak wielu cennych eksponatów i grobowców słynnych ludzi, jak w sąsiadującej z nim katedrze, jest to niewątpliwie również miejsce godne uwagi. Do szczególnie cennego wyposażenia należą między innymi: renesansowy krucyfiks z XVII wieku, nagrobek wojewody sandomierskiego Jana Tarły również z XVII wieku oraz barokowa rzeźba Matki Bożej Łaskawej z początku XVIII wieku. W głów-

Obraz Matki Bożej Łaskawej jest kopią cudownego obrazu z Faenzy we Włoszech. Papież Innocenty X podarował go Janowi Kazimierzowi w 1651 roku. Do Warszawy przywiózł go nuncjusz apostolski abp Jan de Torres. Matkę Bożą Łaskawą obwołano Patronką stolicy, gdy za Jej przyczyną w 1664 roku ustąpiła zaraza w mieście. Obraz koronował kard. Stefan Wyszyński 7 października 1973 roku.

nym ołtarzu znajduje się zaś słynący łaskami obraz Matki Bożej Łaskawej z I połowy XVII wieku, podarowany przez papieża Innocentego X królowi Janowi Kazimierzowi.

TG
Adoracja Najświętszego Sakramentu w dni powszednie: 7.00–19.45, w niedziele i święta: 14.00–19.45

Spowiedź święta w dni powszednie: 6.30–12.45, 15.00–18.45, 20.00–20.45; w niedziele podczas Mszy świętych.

Msze święte w niedziele i święta: 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 16.00, 20.00; w dni powszednie: 6.30, 7.00, 8.00, 8.30 (bez lipca i sierpnia), 16.00, 20.00.

Stale dyżury spowiedników to jedna z najważniejszych usług jezuitów w Warszawie

TOMASZ GOŁĄB

LEGENDA O NIEDŹWIEDZIU

Z kamiennym niedźwiedziem pod kościołem oo. Jezuitów związana jest romantyczna legenda o księciu, do którego z powodu brzydoty, siły i barczystości przyłgnęło imię Księcia Niedźwiedzia. Księżu doskwierała samotność, bo też żadna z panien nie chciała olbrzymiego siłacza za męża. Nawet więc wtedy, gdy ujrział piękną dziewczynę i już, już chciał z nią porozmawiać, przypominał sobie o swojej brzydocie i niezgrabnym wyglądzie. „Nie pasuję do niej” – myślał. „Ona jest zwiewna i delikatna, a ja – wielki i ciężki”. Pewnego dnia postanowił jednak wyznaczyć uczucia ukochanej. Zerwał najpiękniejszy bukiet, porządnie się ubrał i poszedł pod kościół, spodziewając się, że dojrzy ją wychodzącą ze Mszy św. Wyszła, owszem! Ale z innym pod rękę i ślubnym welonie. Księżę zastępnym w bezradności i opadł na ziemię – jego rysy coraz mniej przypominały ludzkie, a coraz bardziej zwierzęce. Wybuchła panika! „Niedźwiedź, niedźwiedź” – krzyčeli mieszkańcy, uciekając w kierunku miasta. Księżę zdążył jeszcze uronić łzę i zamienił się w kamiennego misia. Stoi teraz pod drzwiami sanktuarium, czekając na wybrankę, która pokocha go i skruszy kamienne kształty.